

Zicht op het financieel perspectief “Nieuw voor Oud” – Alinda Fredriks

Voorzitter, ik begin met een korte terugblik naar 6 juli 2023 de behandeling van de voorjaarsnota. Hier deed het college een voorstel voor een nieuw voor oud traject. Als CDA Apeldoorn besloten wij hier bij aan te sluiten en diende een motie in die een stap verder ging. De voorjaarsnota liet immers op de middellange termijn een financieel zorgelijk beeld zien. Onze motie had de insteek om in het voorjaar van 2024 met elkaar in gesprek te gaan over het meerjarig financieel perspectief. Het college kwam recentelijk met meerdere scenario's met bezuinigingsvoorstellen terug naar de raad. En nu staan wij hier.

Allereerst wil ik aangeven, dat namens het CDA Apeldoorn, wij positief terugkijken op het proces tot nu toe. Er is een uitgebreid participatietraject geweest. We hebben organisaties en inwoners gevraagd om mee te denken door middel van enquêtes, gesprekken met raadsleden op het marktplein en hoorzittingen op het stadhuis. Dit was succesvol.

Deze gesprekken stellen ons voor diverse dilemma's. De passie, betrokkenheid spat ervan af en de belangen die vertegenwoordigd worden zijn immens. Dilemma's die ons buikpijn geven. Een budget van €10.000,- kan voor een organisatie of vereniging het verschil maken. Organisaties die samen met vrijwilligers zoveel goeds en moois doen voor onze maatschappij.

Kijkende naar de nota nieuw voor oud zijn de posten die vallen onder 'realistisch begroten', 'anders omgaan met kansen en risico's' en 'bestuur en bedrijfsvoering' goed uit te leggen. Deze hebben weinig tot geen impact op onze samenleving en zijn de quick wins. De overige voorstellen zijn dit niet. Deze stellen ons voor een lastige puzzel.

Hoe leggen wij deze keuzes uit aan onze inwoners? Inwoners die zien dat er een grote markthal geplaatst wordt en tegelijk horen dat wij minder geld willen uitgeven aan maatschappelijke doelstellingen. Inwoners die aangeven dat zij die keuzes niet snappen. **Hoe maken wij onze keuzes, de verschillende belangen die eronder zitten, aan hen duidelijk?**

Deze kernvraag heeft geleid tot een pittig gesprek in de fractie. Een waardevol gesprek. Een gesprek waarbij verschillende uitgangspunten en bevindingen aan bod kwamen, maar ook vier kritische vragen:

1. Zijn we als organisatie wel voldoende in control over de financiën? Het audit comité toonde een noodzakelijk verbeterplan van de financiële organisatie;
2. Hebben we wel voldoende zicht op de toekomst? Het financieel perspectief laat alleen in 2025 een sluitende begroting laat zien, terwijl daarnaast veel PM posten

uit de vorige MPB die nog niet ingevuld zijn; En een stijging van “zogenaamde” onontkoombare voorstellen, die alle moeite van Nieuw voor Oud volledig teniet doen.

3. Hebben we iedereen gehoord en serieus genomen? De uitkomsten uit de gesprekken met inwoners en organisaties. Zijn deze wel voldoende beoordeeld op mogelijke resultaten?
4. Zijn we wel klaar om nu een besluit te nemen? Het college kondigt al een volgende Nieuw-voor-Oud ronde aan die in de MPB van dit jaar én de voorjaarsnota van 2025 moet terugkomen

Voorzitter, De voorgestelde effecten in het financieel perspectief laten een tekort zien dat in 2028 oploopt naar **24,8 mln.** Onze fractie had een andere uitkomst verwacht. Een uitkomst waarbij wij ons nu comfortabel zouden voelen bij het maken van de toch al moeilijke keuzes.

Het ontbreekt ons aan voldoende inzicht in de financiële ontwikkelingen en vragen ons daarom hardop af: is het wel zuiver om nu al deze organisaties te vragen in te leveren? Leven we als gemeente Apeldoorn momenteel niet op een te grote voet? Geven we op punten niet te makkelijk veel geld uit en gaan kostbare verplichtingen aan? Moeten we op het punt waar we nu aangeland zijn niet kijken naar onze ambities?

Wat betreft de ambities van het college, waar we ons voor een groot deel in kunnen vinden, is wat ons betreft de tijd aangebroken om te onderzoeken of hier geen bijstelling en temporisering mogelijk is. De tekorten lopen op en het is tijd om als gehele raad hierover in gesprek te gaan. We zijn tenslotte als raad, met 39 raadsleden gezamenlijk verantwoordelijk.

Hetzelfde vragen we voor de duiding van de budgetten voor onontkoombaar beleid. Er is hier nogal wat ruis op de lijn. Voor ons is onontkoombaar datgene waaraan we door de wet gehouden zijn. Onlangs werd de term politiek onontkoombaar genoemd. Hierop moeten we elkaar op aanspreken. Er moet een einde komen aan dit verhullende taalgebruik, zodat er duidelijkheid komt wat echt onontkoombaar is en wat onze keuze is.

Voorzitter, afrondend kom ik tot de conclusie, dat voor het CDA Apeldoorn, er een financieel perspectief ligt waar wij nu nog niet onze handtekening onder kunnen zetten.